

Къде е най-доброто им място в градината и как можем да ги оформяме

Катерливи, пълзящи и увивни растения

ланд. арх. **Верджиния Костова**

Те представляват дървесни и тревисти растения с тънки дълги стъбла, които нямат стабилност и не могат да се издигат над земята. В зависимост от начина си на прикрепване, могат да се катерят и пълзят по вертикални повърхности и да се изкачват нагоре, като използват неравности по скали, фасади на сгради и огради, за да се прикрепят към тях. А увивните се усукват около други растения и подпори.

Широко известни многогодишни пълзящи растения са увивната роза, лозата и бръшляна, както и партеноцисуса, клематиса, вистарията и текомата. Някои видове винаги растат като пълзящи, докато други, като бръшляна, могат да растат като ниски храсти, ако нямат по какво да се изкачват, или като пълзящи, когато има по какво да пълзят.

Други, не особено често използвани у нас, но много популярни по света растения, са актинидията (киви), аристолохията, увивния жасмин, лоницерите - фразгрантисима и ауреоретиколута, камписа, пасифлората, фалопията и катерливата хортензия.

Увивно-катерливите растения са много подходящи, ако искаме да скрием неатрактивни фасади, стени, огради и дървесни стилове, както и когато мястото е много ограничено и няма достатъчно пространство за засаждане на храсти. С тях можем да трансформираме вертикални стени в пищни зелени или яркочетни килими.

Ролите, които увивно-катерливите растения играят, са или на акцент в двора или на фон или завеса за прикриване на непривлекателни участъци. Важно е да съобразим дали конкретният вид изисква слънце или се справя добре на сянка, т.е. да подберем правилно местообитанието му.

Вистария - Глициния

Декоративен грах

Според продължителността си на живот, лианите могат да бъдат едногодишни и многогодишни. Видът на растението определя неговото използване в градината - дали ще е временно или постоянно. Временните растения са бързорастящи едногодишни видове, подходящи за постигане на красива декорация в рамките на един сезон. А постоянните, т.е. многогодишните разновидности, стават все по-пищни и красиви с всяка изминала година.

Голяма част от храстовидните лиани и тревистите увивни видове не могат да образуват достатъчно изправени клопки, прилепват напълно и копират формите на фасадата или конструкцията под себе си. При растенията, развиващи свой обем, трябва да се извършват периодични подстрижки за премахване на неправилни и гразнещи участъци и да се оформят.

Акебия

з · р · а · г · и · н · а

Дива лоза

мят подобно на жив плет. Ключов е моментът с прикрепването на растенията. Има малка група дървовидни лиани, които се закрепват много добре за стените посредством въздушни корени или чрез специални разширени краища на мустачките (при дивите лози). Общото на тези растения е, че те са много по-агресивни и могат да обхванат големи части от стените, поради което се налага

да бъдат ограничавани. Всички останали видове дървовидни лиани и всички тревисти увивни не могат да се закрепват сами. Затова те се нуждаят от конструкция, която да направлява разполагането им по фасадата. Видът на опората се избира в зависимост от вида растение – дали то е катерливо, увивно или пълзящо - дали расте нагоре чрез увиване, захващане, или прилепване с помо-

Клематис

шта на ластари и израстъци. За опора на растенията най-често се използват различни видове решетки, направени от дърво или метал. Недостатък при тях е, че са сравнително скъпи и се монтират трудно, особено при по-голяма височина. Закрепването им трябва да е много добро поради опасността от пада-

не. Въпреки това малките решетки около входната врата или прозорците са сред най-често срещаните конструкции за вертикално озеленяване. Макар и по-рядко използвани, популярност набират и мрежите, които могат да бъдат полимерни, текстилни или метални. Опънати на рамка или на няколко опорни

Текома

Вистерия - Глициния

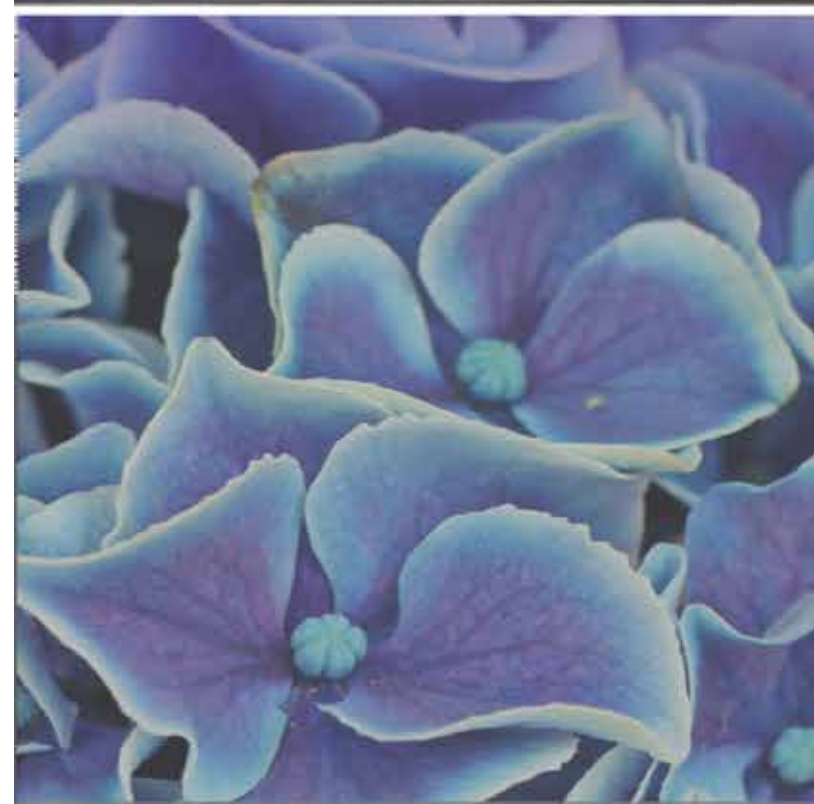
точки на самата фасада, те изпълняват абсолютно същата функция като решетките. По-евтини и много по-леки са, но поставянето им е сложно и трудоемко. Вероятно най-простата като вариант конструкция са вертикално опънатите шнурове или въжета. Те са закрепени за специално монтирани или вградени халки или метални колчета в горния край на озеленяваната стена. Въжетата се разполагат през 20-60 см. едно от друго в зависимост от използвания вид и ажурността на вертикалната стена, която искаме да постигнем, а също и от това колко бързо желаем растителността да обхване цялото пространство. Шнуровете са евтин вариант и са много по-стабилни от

решетките и мрежите, а освен това са и изключително лесни за поставяне. Добре е всички конструкции да се разположат така, че между тях и стената да остане луфт с ширина 5 - 10 см. Той не толкова предпазва от влага, колкото се оставя с цел изолация на стената. Друг вариант са вертикалните шнурове, които притискат летораслите към стената и ги закрепват в това положение. За целта по дължината на стената се опъват стегнато здрави шнурове през 0.5 - 1 м. един над друг. Този тип конструкции са подходящи за видове, нямащи способности за закрепване като повечето сортове рози и някои изправени храсти, използвани за вертикално озеленяване.

ОНЛАЙН КУРС ПО ГРАДИНСКИ ДИЗАЙН

ГЛЕДАЙ ВИДЕО ЛЕКЦИИТЕ ПО ВСЯКО
ВРЕМЕ И ОТ ВСЯКО МЯСТО!

ИЗГОТВАНЕ НА ГРАДИНСКИ ПРОЕКТИ

АКО ИСКАТЕ ДА ЖИВЕЕТЕ И
РАБОТИТЕ В СВОЕТО
ИНДИВИДУАЛНО РАЙСКО МЯСТО НЕ
Е НУЖНО ДА РАЗПОЛАГАТЕ С ГОЛЯМ
ДВОР И ОГРОМЕН БЮДЖЕТ.

ИЗРАБОТВАМЕ ДИЗАЙН РЕШЕНИЯ,
СЪОБРАЗЕНИ С ТЕМПЕРАМЕНТА,
НУЖДТЕ И КОЛИЧЕСТВОТО
СВОБОДНО ВРЕМЕ, С КОЕТО
РАЗПОЛАГАТЕ ЗА ПОДДРЪЖКАТА ИМ.

ECOLOGICALDESIGN.EU

ВЕРЖИНИЯ КОСТОВА ЛАНДШАФТЕН АРХИТЕКТ

0899195274